

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Extra Posten.

Måndagen den 24 Juli 1820.

Nedanstående Bref, som för icke lång tid sedan insändes till Redactionen af Musikaliska Tidningen i Leipzig, hafva vi tyckt böra i öfversättning meddelas, för att förbereda våra konstlökande Damer och Herrar på Brefställarens möjliga fordringar, i händelse han skulle utsträcka sin Musikaliska resa till ett besök äfven i vårt land.

Till Redactionen af Allmänna Musikaliska Tidningen.

Högtärade Herre!

Det torde gänstigast förlåtas mig, att jag egentligen icke är någon annan än nedanskrefne arma stackare. Här i staden håller neml. Läs-Sällskapet ett exemplar af H. Hins Blad, hvilket, sedan det bland ledamöterna circulerat, och derefter legat en månad på klubben, blir åt kringliggande traktens Herrskaper mot en ringa afgift meddeladt, hvaribland belinnes Friherrliga Possessionaten herr von Borsten, som under hand låter det komma till vår Stadslicsal, genom hvilken jag egentligen erfarit H. Hins och Dess Tidnings tillvaro samt inflytande på konstnärer och Publicum. Som jag nu räknar mig bland de förra, men behöfver det sednare, så har jag den äran att vända mig till H. H., anhållandes att H. H. behagade af ofvannämnde inflytande låta något litet mig tillflyta. Saken är neml. den:

Jag är, som H. H. skall erfarå, då min skrivelse blifvit last till slut, Stads-

Musikant i Katzenheim, och det sedan tjugutre år tillbaka; äfven med framgång, som jag formodar. Men just nu hotar ett lika oväntadt som oförtjent åskväder, att med hustru och barn (hvaribland tre fullvuxna döttrar, hvilka jag troligen för alltid har på halsen, emedan de äro snedvuxna) alldeles förkrossa mig. Saken är nemligen den:

Som Stads-Musikant äger jag Privilegium att vid Bröllop, Barndop och Gästabud, ensam och allena — det vill säga: med geseller och lärgossar uppföra Musiken. Dermed lifnärer jag mig. Derjemte måste jag dagligen, om morgonen klockan 6 och om aftonen samma timme, med nämde mitt biträde blåsa från Rådhusornet en Psalm jemte några Walser. Detta bibehåller mig vid tjesten. Inträffar någon måltid med musik under de bestämda timmarne, så är jag fri från tornet; dock måste jag först be Borgmästaren om dispensation.

Nu var på sistl. 18:de October, till firande af Folk-Slagtningen vid Leipzig, en stor Bal föranstaltad i Niesslich, två mil härifrån, af den kringliggande talrika Soldatesken, och jag var Orchestern. — Dansen skulle begynas kl. 8 om aftonen: alltså förrättade jag först min tienst i tornet, och vandrade sedan ut. Allt gick också bra, ända till morgonen. Då kunde Herrskaperna icke bli mätta på dansen, fastän stora ljusa dagen hotade att frambyta; och då jag förebar, att jag måste på slaget 6 blåsa i Staden och således be-

gifva mig på vägen, så låfvades jag prygel, om jag icke spelte ännu en vals. Nu vet väl hvar och en, att med Herrar Militärer är nu för tiden icke att narras: jag hoppades alltså, att Hr Borgmästaren skulle för denna gången se genom fingrarna, blott jag förtege, att jag varit på nämde bal; ty i sanning ligger Niesslich utom Stadens gebiet, och Herr Borgmästaren hade dessutom blifvit ganska förtruten, för det han ej var buden, som jag förut hade fått höra af Värden på Rådhus-Källaren.

Hvad skall du förebära? Frågade jag mig betryckt på hemvägen. I detsamma gick jag igenom Byn Schweinigen, som ligger på halfva vägen, hvilket H. H. af Geographien noggsamt lärt veta. Mio Guffar Vårdshusvärden stod utanför sin port. I förbigående ropade jag till honom blott: Hur står till? "h jo, hos oss" (Han mente likväl hos Ryttnästarens, som jag strängt märkte) "hos oss står bra till: i natt Bal, i dag Barsöl." — Der har du ju det skönaste kryphål, tänkte jag för mig sjelf. Schweinigen tillhör oss; Ryttnästaren har barnchristning; en dag sednare gör ej till saken: du behöfver blott säga, att du bivistat den heliga Acten.

Sagdt och gjort. Jag kommer hem, går till Borgmästaren, förebär min ursäkt, får mina snubbor, fördrar dem med tålmod, och tänker allt är bra. Men just härmed, H. H., hade Satan sitt spel! Saken är nemligen den:

Hr Ryttnästaren hade väl köpt godset för några år tillbaka; men i följd af kriget hade han afven så luter sett detsamma, som vi sett honom. Nu först hade han tagit det i besittning. Hr Borgmästaren, i välment afsigt, vill visa Välborna Herrn en artighet, och då han af mig får höra om Christningen, skickar han Gevaldigern ut, och låter gratulera till familjens förökning. Men nu har Ryttnästaren — jag ber om ursäkt: huru kan folk som jag komma på sådan tanka — han bar, säger jag, ingen Fru, bara ett slags hus-mam-

sell, och henne hade just händt en menskelig sak. — När alltså Gevaldigern hade väl gjort sin gratulation, ligger han i och med detsamma trappan utföre, och letar efter hatt, käpp och mera dylikt; men Hr Ryttnästaren, brunröd i ansigtet, far directe till Hr Borgmästaren, hvarest det lär ha gått rätt allvarsamt till. Hvad är för Borgmästaren att göra? För att rättfärdiga sig, låter han hemta mig, och jag följer obekymrad med.

Men knappt var jag kommen inom dörren, och ej en gång fått sluta min höfliga hälsning, förr än Herrarne gingo löst på mig från båda sidor, alldeles som — med respect till sägandes — som två hundar om ett ben. Jag, midt emellan, var stel och blek och kall och död, alldeles som en benknöta. Så lät jag allt stillatigande öfvergå mig, tills äntligen Hr Ryttnästaren röt till, att jag måste blifva Pukslagare vid hans Trupp. Då kunde jag ej längre hålla ut. Ditt sista är ändå förhanden, tänkte jag: så skall du också försvara dig till sista man. Jag gjorde ett språng baklänges. Ack, mina Högtärade Herrar, skrek jag; det är santt, jag har ljugit; men af nödtvång, och det är tillåtit; det står till och med i katechesen. Hvad? ropade de ännu värre: i katechesen? Jag ville hjälpa saken, och fortfor i ögonblicket: I den gamla — i den gamla: nu ha vi en ny, och den är vida bättre. Det halp mig likväl föga. Imedlertid måste Hr Ryttnästaren, jag vet icke hvaröfver, utbrista i skratt; och sluter utföll så, att jag på ett par dagar måste krypa i kurrar, hvilket jag fick hålla till godo; men sedan låto Herrarne, mig till spe, Hoboisterna få Fullmagt att spela öfverallt der de påsallades. Nu göra dessa i sanning det bättre än mitt folk, hvarebland finnas lata lymlar, och således anlicktar hvar och en dem; men ingen Christen själ mig. Som jag nu, som afvan omförmält är, uppehåller mitt och de minas lif med dylik spelning, så är det här ute med mig, och jag måste skaffa mig bort. — Det är nu just derföre, som jag vänder

mig till Högtråde Herrn och dess bevägna inflytande. Saken är nemligen den:

Jag har beslutit att företaga en Musikalisk resa, och på alla större orter i Tyskland gifva stora Concerter. Men nu finner hvarje kännare, såsom Högtråde Herrn, allt för väl, att en man, som under tre och tjugu år ingenting hört, och ingenting spelt, utom ett ringa antal Choraler och ett något större af Valser och Angloiser, icke kan göra detsamma som en Beethoven och Romberg, och sådane männer — äfven med bästa vilja. Men nu vet äfvenämde Hr Stadsfiscal, och kan hända just af Högtråde Herrns Tidning, att det har blifvit på modet i många Tyska Städer, att förnåma och ansedda Damer och Herrar uppträda som Musikalskare med sång och spel i konstnärernas Concerter, och just emedan de äro förnåma och ansedda, sammanbringa mycket penningar och mycket folk, utan att Concertgifvaren behöfver gifva annat än goda ord till dessa Damer och herrar, hvilket i sanning hos mig ej skulle fattas. Af denna fosterländska förträffliga inrättning, har jag beslutit göra bruk, på sätt, att hvar helst jag kommer, jag, undantagande äfven omförmålte goda ord, med min Concert icke vill hafva att beställa, utom att lägga fram Noterna, och att min hustru assisterar vid Cassan, emedan hon är van att vända hvar enda slant. Äfven kan jag som ärlig man försäkra, att ju bättre Damerna och Herrarne göra sin sak, och ju flera människor de framskaffa till åhörare, ju angenämare skall det vara mig. Men på det jag nu med dessa Concerters iordningbringande icke måtte på hvarje ort blifva för länge uppehållen, och utgifva penningar, så vänder jag mig just till Högtråde Herrn, anhållande, att på förhand göra alla stora städer uppmärksamma på mitt förhållande, så att, då jag med min familj rycker in, må finna allt förberedt, för att kunna genast angripa saken, och jag efter gjord tack-sägelse i ortens Tidning, må hastigt och lustigt komma vidare. I följd af Högtråde Herrns vackra humanitet och kärlek för konsten, förmodar jag mig icke hafva

talat i vädret, hvarföre jag under all min lifstid skall i döden vara

Högtråde Herrns

plikt-tackskyldigaste tjenare

Barthel Mauts,

ännu Stats-Musikant i Staden Katzenheim.

Röfvarens Dotter.

(Berättelse.)

(Forts. från N:o 58.)

Med dödblekt ansigte och knappt i stånd att tala, störtade en betjent in i rummet med den underrättelsen, att några okände hade inträngt i slottsgården, att de hade sett sig omkring öfverallt, och ändtligen satt poster vid portarna, så att ingen vågade sig ut derifrån. Det är röfvare, sade han, huru skall detta aflöpa? Man har redan några dagar sett misstänkta ansigten smyga sig omkring slottet, men Hr Grefven har ej velat tro det, hvarföre ingen anstalt blifvit gjord till vår säkerhet.

Grefvinnan Amalia stelnade af förskräckelse. Äfven Blumfeld, så beslutsam och modig han än var, kunde med mödasamla sig. Likväl befalle han betjenten, att genast sammankalla folket på slottet, samt att bedraga och förskräcka röfvarena. Han läste dörren till det rum, hvarest han befann sig med Amalia, och förde henne i ett mera aflägsset, som ej var lätt att upptäcka. Derpå återvände han, och genomlopp alla rummen för att finna ett vapen, emedan han fattat ett oryggligt beslut att med sitt lif skydda Amalias ära. Men nu, då han genom fenstret råkade att kasta en blick åt slottsgården, hörde han åtskilliga bekanta röster, hvaribland han tydligen igenkände Johannas. Det dröjde ej länge förr än man klappade på det lästa rummet, och Johanna bad själf om att blifva insläppt. Blumfeld öppnade, och så den, som var anförtrodd åt hans beskydd, stod framför honom, förfärlig, men dock skön, så som Klopstock målar dödens ängel. Ett blänkande stål hotade i hennes högra hand, hennes öga

glödde af en ädel vrede, och hennes bröst höjde sig våldsamt; men mera förödmjukad och nedslagen, än glad och stolt, stod hon framför den räddade. Nu berättade betjeningen på slottet, att det lyckats en af dem att komma till byn och sätta invånarne i rörelse. Straxt hade Johanna varit ibland dem, ryckt till sig en värja, och sprungit framför alla de öfriga till slottet. Här hade hon genom ett hurtigt anfall öfvermannat den bevakande röfvaren, hvilken förgäfves skjutit på henne. Derpå inträngde hon i slottsgården och begärde att få tala med bandets anförare. Det var just densamme, med hvilken hon redan talte. Knappt igenkände han vid fackelskenet Johanna, och hörde några ord af henne, förrän han gaf befallning till afmarsch, och hela skaran var under nattens mörker försvunnen.

Herr Pastor, sade Johanna derpå med darrande röst, blif ej ond på mig för det jag har begått något oqvinnligt. Mitt upprörda hjerta hänförde mig. Jag visste min räddare, min vän i fara, och jag måste söka att frelsa honom, om jag än tusende gånger skulle uppoffra mitt lif, ja, äfven min ära. Ack! att jag ej fick dö för er! — Tårar qvafde hennes röst. Värjan föll ur hennes hand. Hon syntes vara nära en svimning. Blumfeld stödde henne med sina armar. Nu inträdde Amalia i rummet, och med de orden: "Vår räddarinna!" förde han Johanna i hennes famn. —

Betjenterna aflägsnade sig i afsigt att foga anstalt om slottets säkerhet för natten. Det behöfs ej, sade Johanna; så länge de hafva denna anförare, komma de ej tillbaka, det svar jag er vid allt hvad som är mig heligt. Jag vill gerna blifva här öfver natten, om ni önskar det. Jag ber er blott derom, att ni då låter mig vara allena, och ej frågar mig om något, som jag ej får upplysa. Detta blef henne lifvadt. Hon stannade kvar, och Blumfeld återvände efter aftonmåltiden allena till sin ensama bönig. (Forts. e. a. g.)

Menniskor utan armar.

(Utur Curiositeten.)

År 1653 kom ett Svenskt fruntimmer till Meynungen, som var födt utan armar, men som i brist deraf med fardighet förrättade många saker med fötterna. Hon öppnade sitt syskrin, tog deruter nål och tråd, hon sydde. Hon stickade, broderade, virkade, kammade sig, skar med knif och klippte med sax, nyttjade vid sina måltider fötterna i stället för händerna, slog i glaset, drack, snöt sig, spelte kort och tärning, laddade och sköt af en pistol, lindade sitt barn, lade det till bröstet och matade det. Hon medförde ett kopparstick, hvarpå hon var afbildad, och hvad hon kunde förrättade, stod derpå antecknad. Derinunder stod hennes namn: "Magdalena Rodolph Thuinbui, född i Stockholm, i min ålders 39:de år," jemte dessa rim:

Dieweil ich dann, dass Gott erbarm,
Hab' weder Hand, Finger noch Arm,
Und mich also behelfen muss,
Mach' doch dies Alles mit meinem Fuss.

Thomas Schweicker, född armlös i Schwabisch-Hall, förrättade äfven flera handarbeten med fötterna, och skref isynnerhet ganska fint och val. — År 1570 tillände han Kejsaren i Prag en af honom själf skrifven böneskrift, hvarunder han tillade följande latinska rader:

Thomas Schweicker Hallensis,
Quem natura brachiis spoliavit,
Hoc scripsit cum pedibus suis.

År 1803 reste i Tyskland en yngling, kallad Anton Pohl och född utan armar i Böhmen. Han förde mat och dryck till munnen med fötterna, skref, stoppade pipan och tände den, samt nyttjade med fardighet en näfvar. Han blåste trumpet, laddade pistoler, sköt af dem, och gjorde allehanda kortkonster. —

Jag påminner mig, att jag åren 1775 eller 76 sett en flicka, som också var född utan armar, men stickade, sydde, skar pennan, skref och åt med fötterna.

N:o 60 utgifves nästa Torsdag.

Stockholm, tryckt hos JOHAN IMNELIUS, 1820.